

FILOZOFICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova

Zápis o obhajobě disertační práce

Akademický rok: 2021/2022

Jméno a příjmení studenta: Mgr. Štěpán Matějka
Identifikační číslo studenta: 94775313

Typ studijního programu: doktorský
Studijní program: Filologie
Studijní obor: Český jazyk
ID studia: 406961

Název práce: Pořadí osvojování gramatických slov a tvarů: elektronický dotazník
Pracoviště práce: Ústav obecné lingvistiky (21-ULING)
Jazyk práce: čeština
Jazyk obhajoby: čeština
Školitel: doc. PhDr. Filip Smolík, Ph.D.
Oponent(i): prof. Dr. Barbara Mertins
doc. PhDr. Ilona Bytešníková, Ph.D.

Datum obhajoby: 19.01.2022   **Místo obhajoby:** Praha
Termín: řádný

Průběh obhajoby: 14:14 Předseda komise prof. Mareš zahájil obhajobu, představil sebe a přítomné členy komise (Eva Lehečková, Lucie Saicová Římalová, Miloslav Vondráček) a přítomné oponenty (Ilona Bytešníková). Přítomným pak představil studenta.

14:16 Školitel doc. Filip Smolík seznámil přítomné stručně se studentovou odbornou činností (aktivní prezentace na zahraničních konferencích, např. Conference on Language Development v Bostonu) a dále se svým hodnocením studentova studia a jeho disertační práce, které uvedl ve svém písemném vyjádření (ocenil jeho pečlivé zpracování dat, samostatnost, ale zároveň konzultování koncepčních rozhodnutí během vypracovávání disertační práce).

14:23 Student s využitím prezentace seznámil přítomné s tezemi své disertační práce. Představil téma práce, tj. Pořadí osvojování gramatických slov a tvarů: elektronický dotazník; dále teoretický přístup, se kterým k tématu přistupoval, tj. použití rodičovských dotazníků jako způsob získání informací o osvojování jazyka dítětem. Za jádro práce označil zjištění věku, ve kterém si děti osvojují gramatická slova a tvary a jejich pořadí, a ověření metody rodičovských dotazníků jako spolehlivého způsobu zjišťování jazykového vývoje dítěte.

14:56 Oponentka doc. PhDr. Ilona Bytešníková, Ph.D., seznámila přítomné s hlavními body svého posudku a se závěrem, že doporučuje předloženou disertační práci k obhajobě. Položila studentovi tyto otázky:

1. Které z předložených výsledků či zjištění v disertační práci pokládá sám autor za stěžejní?

2. V práci nejsou dostatečně popsány limity výzkumu. Můžete se k limitům výzkumu vyjádřit v rámci rozpravy při obhajobě disertační práce?

15:03 Oponentka prof. Dr. Barbara Mertins nebyla přítomna, prof. Mareš seznámil přítomné s hlavními body svého posudku a se závěrem, že doporučuje předloženou disertační práci k obhajobě. Prof. Mertins v posudku položila studentovi tyto otázky:

1. Kontext hraje při osvojování vybraných gramatických jevů a tvarů stěžejní roli. Jak byl či lze tuto skutečnost zohlednit v rodičovských dotaznících?

2. Zohledníme-li kontext při interpretaci zde prezentovaného výzkumu, změní se interpretace?

3. Jaký je přínos práce v ohledu na to, že je provedená na češtině?

15:10 Student reagoval na posudek oponentky doc. PhDr. Ilona Bytešnicková, Ph.D. a její otázky.

1) Jako stěžejní výsledky práce označil zjištění věku osvojení jednotlivých jazykových jevů a konfidenční intervaly a také možnost replikace výzkumu, také ověření metody rodičovských dotazníků jako spolehlivého zdroje informací o jazykovém vývoji.

2) Jako limity výzkumu označil to, že vzorek dětí byl vychýlen k rodinám s vyšším vzděláním a že spolehlivost rodičovských dotazníků byla zjišťována nepřímo (porovnáním s výsledky studií a zastoupením jazykových jevů v korpusu Chromá).

15:27 Student reagoval na posudek oponentky prof. Dr. Barbara Mertins a její otázky.

Zohlednění kontextu bylo vynecháno proto, že cílem práce bylo zjistit osvojení gramatických jevů bez ohledu na různé vlivy. Velký vzorek dětí potom eliminuje vliv dalších faktorů.

15:30 Předseda komise zahájil diskusi.

V diskusi vystoupila doc. Saicová Římalová s otázkou, zda se Mgr. Štěpán Matějka bude věnovat výzkumu funkce a významů jednotlivých pádů osvojovaných dětmi a zmínila

možnost porovnání s výzkumy na jiných slovanských jazycích. Mgr. Štěpán Matějka reagoval, že další směr výzkumu spatřuje v zjištění interjazykových vztahů mezi jednotlivými gramatickými jevy.

15:40 Předseda komise ukončil samotnou obhajobu a komise zahájila neveřejné zasedání o klasifikaci obhajoby disertační práce.

Klasifikace obhajoby:	prospěl/a (P)	
Předseda komise:	prof. PhDr. Petr Mareš, CSc.	.....
Členové komise:	doc. PhDr. Lucie Saicová Římalová, Ph.D.	.....
	Mgr. Eva Lehečková, Ph.D.	.....
	doc. PhDr. PaedDr. Miloslav Vondráček, Ph.D.	.....